

Toezicht houden

Met een zekere gretigheid volgt de beroepsgroep de tuchtzak tegen twee accountants van de altijd kritische AFM. De Accountantskamer doet op zijn vroegst op 10 januari 2025 uitspraak. Hoe groot is de slaagkans van een klacht tegen een accountant die bij een toezichthouder werkt?

'Een historische zitting', schreef Accountant.nl, toen de Accountantskamer in oktober voor het eerst tuchtklachten behandelde tegen registeraccountants van de AFM. Het is inderdaad uniek dat accountants, die werken bij de toezichthouder op accountants, 'voor het hekje' staan in Zwolle. Maar klachten tegen accountants van toezichthouders zijn vaker voorgekomen. De tuchtrechter deed eerder uitspraken over DNB (2011), het BFT (2012), de Belastingdienst (2015), de Audit Dienst Rijk (2023) en FIOD/OM (2023).

DNB

Een registeraccountant stelt als toezichthouder bij het Expertisecentrum Handhaving van De Nederlandsche Bank (DNB) een rapport op over vier ondernemingen. DNB grijpt in en de ondernemingen dienen vergeefs een klacht in bij de Raad van Tucht Amsterdam (R559). Het College van Beroep voor het bedrijfsleven bevestigt de ongegrondverklaring. De accountant is opgetreden als toezichthouder en niet als openbaar accountant. Het college beoordeelt alleen of de accountant de eer van de stand heeft geschonden. Dat is hier niet het geval: de bevindingen en waarderingsen in het rapport zijn niet zo onzorgvuldig en gebrekkig tot stand gekomen dat de accountant in strijd handelde met artikel 5 GBR-1994, waarin staat dat de registeraccountant niets doet dat schadelijk is voor de eer van de stand. (AWB 09/522)

BFT

Een gerechtsdeurwaarder wordt op basis van de bevindingen van drie accountants van het Bureau Financieel Toezicht uit het ambt ontzet. Zijn klacht is ongegrond. Accountants die een wettelijke taak uitoefenen als toezichthouder, moeten zich volgens de VGC primair houden aan de regels die gelden voor hun taakuitoefening. Als zij zich daaraan houden, is een tuchtklacht alleen gegrond onder bijzondere omstandigheden. De accountants handelden zorgvuldig. Hoor en wederhoor toepassen hoefde niet, omdat de Praktijkhandreiking 1112 inzake persoonsgericht onderzoeken

niet van toepassing is bij de uitvoering van een wettelijke toezichttaak. Over het indienen van tuchtklachten door de BFT-accountants zegt het College van Beroep voor het bedrijfsleven dat deze gewoon hun bevoegdheid gebruikten en daarmee niet in strijd handelden met de beginselen van *fair trial* en *equality of arms*. (11/1774-6 WTRA AK en AWB 12/685, 12/686 en 12/687)

Belastingdienst

De directeur van de Belastingdienst Oost-Brabant ondertekent de afwijzende beslissing over een interne klacht van een belastingplichtige, die vermogen heeft verzwegen. Hij vermeldt daarbij zijn RA-titel en treedt daarom op als 'accountant in business'. Als bestuursorgaan moet hij interne klachten zorgvuldig behandelen volgens de normen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De directeur kan niet tuchtrechtelijk verwijtbaar hebben gehandeld, omdat hij inhoudelijk niet betrokken was bij de klacht-afhandeling. (AWB 13/593)

Auditdienst Rijk

Twee accountants van de Auditdienst Rijk (ADR) onderzoeken in opdracht van het ministerie van SZW of de accountantsverklaringen in 25 NOW-dossiers juist zijn. Zij vellen een negatieve conclusie over een accountant, die V&A hierover een klacht wil laten indienen. De directeur van de ADR,

**'Een klacht wordt pas
gegrond verklaard als een
toezichthoudend accountant
de regels voor het toezicht
aan de laars lapt.'**

College van Beroep voor het bedrijfsleven

AWB 09/522
ECLI:NL:CBB:2011:BQ0810

Accountantskamer

11/1774-6 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2012:YH0267-8
College van Beroep voor het bedrijfsleven
AWB 12/685, 12/686 en 12/687
ECLI:NL:CBB:2014:421

Accountantskamer

22/2138 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2023:50

College van Beroep voor het bedrijfsleven

AWB 13/593
ECLI:NL:CBB:2015:108

Accountantskamer

23/882 Wtra AK (nog niet definitief)
ECLI:NL:TACAKN:2023:58

een registeraccountant, wil het gewraakte ADR-rapport niet intrekken en de namen van de reviewers niet prijsgeven. Standaard 4400N is volgens de Accountantskamer niet van toepassing, omdat het niet gaat om een rapport van feitelijke bevindingen. De directeur is ook niet persoonlijk betrokken bij het rapport. Het achterhouden van de namen levert een gegronde klacht op, omdat de directeur daardoor de toegang van de klager tot het tuchtrecht belemmert. (22/2138 WTRA AK)

FIOD/OM

Een registeraccountant van de FIOD c.q. tuchtrechtcoördinator bij het OM houdt zich bij een onderzoek niet aan (interne) regels en schendt het verschoningsrecht van de advocaat van Box Consultants. Dit is in strijd met de fundamentele beginselen van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid respectievelijk vertrouwelijkheid. In een eerdere tuchtprocedure heeft hij de Accountantskamer niet juist voorgelicht, door onvolledig antwoord te geven op een vraag. Ook dat is niet vakbekwaam en niet zorgvuldig. Volgens vaste rechtspraak kan een accountant (in rechte) geen standpunt innemen, dat bewust onjuist of misleidend en dus te kwader trouw blijkt, of door een redelijke en goed geïnformeerde derde zal worden opgevat als schadelijk voor de goede naam van het accountantsberoep. Bewuste misleiding is hier niet aangetoond, maar het standpunt van

de accountant is schadelijk voor de goede naam van het accountantsberoep en dus in strijd met het beginsel van professionaliteit. Deze uitspraak is nog niet definitief. (23/882 Wtra AK)

Diskrediet

Het is niet eenvoudig om hier een heldere lijn uit te halen. Als je gewoon toezicht houdt, moet je je primair houden aan de (wettelijke) regels voor en van de werkgever, zie DNB en BFT. Daarnaast mag je als accountant in business de eer van de stand niet beschadigen, zoals dat destijds heette in de GBR-1994 respectievelijk de VGC. De VGBA noemt dat 'het beroep in diskrediet brengen'. Dat doe je pas bij onzorgvuldig handelen en dat is bij normaal toezicht houden niet het geval.

De directeur van de Belastingdienst is een bestuursorgaan en moet met name de normen van de Algemene wet bestuursrecht volgen. De directeur van de Audit Dienst Rijk mag accountants die toezichtsonderzoek doen niet afschermen voor de tuchtrechter. Een accountant bij de FIOD en het OM mag de wettelijke en interne regels niet overtreden, want dat is in strijd met de fundamentele beginselen van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid. Bovendien mag je de tuchtrechter desgevraagd (in een eerdere procedure) niet onvolledig informeren, want dat is schadelijk voor de goede naam van het accountantsberoep.

Al met al is de slotsom dat een klacht pas gegrond wordt verklaard als een toezichthoudend accountant de regels voor het toezicht aan de laars lapt, of zich zo onzorgvuldig gedraagt dat deze de reputatie van het beroep bezoedelt. ←